

ET

ET

ET

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 18.7.2007
KOM(2007) 423 lõplik

2007/0140 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelisele lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingule allakirjutamise kohta

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. POLIITILINE JA ÕIGUSLIK TAUST

Viisaküsimuste üle peetava dialoogi tähtsust nii Bosnia ja Hertsegoviina kui ka kõikide teiste Lääne-Balkani riikide jaoks toonitati veel kord 21. juunil 2003 Thessalonikis toimunud ELi ja Lääne-Balkani riikide tippkohtumise järeldustes, kus kinnitati ka Lääne-Balkani riikide Euroopa Liiduga ühinemise perspektiivi. Thessaloniki tegevussuunistes kinnitati viisaküsimustega seoses, et Lääne-Balkani riikide viisarežiimi liberaliseerimine on pikaajaline eesmärk, mis on seotud asjaomaste riikide eduga oluliste reformide rakendamisel sellistes valdkondades nagu õigusriigi tugevdamine, organiseeritud kuritegevuse, korrupsiooni ja ebaseadusliku rände vastu võitlemine ning haldussuutlikkuse tugevdamine piirikontrolli ja dokumentide turvalisuse alal.

Arvestades riigi Euroopa Liiduga ühinemise perspektiivi, on Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused keskendunud võimalusele saavutada oma kodanike jaoks lühiajaliste viisade väljastamise korra lihtsustamine, mida nähakse esimese sammuna üleminekul viisanõude kaotamise suunas, mis on jätkuvalt keskmise tähtajaga eesmärk.

Viisalihtsustuslepingud on Euroopa Ühenduse jaoks uus vahend Euroopa lühiajaliste viisade poliitikas. Ühise lähenemisviisi väljatöötamiseks on **Haagi programmis** kutsutud nõukogu ja komisjoni üles uurima, „kas EÜ tagasilubamispoliitika raames ja näitena tegelikust partnerlusest välissuhetes, sealhulgas migratsiooniga seotud küsimustes, oleks otstarbekas hõlbustada kolmandate riikide kodanikele, igal üksikjuhul eraldi ja võimaluse korral ning vastastikuse põhimõtte alusel, lühiajaliste viisade väljastamist.” EL töötas selle vahendi välja ja kasutas seda esimest korda suhetes Venemaa ja Ukrainaga.

Detsembris 2005 leppisid liikmesriigid alaliste esindajate komitee tasandil kokku ühtses lähenemisviisis ELi viisarežiimi lihtsustamise poliitika väljatöötamiseks ja määratlesid põhielemendid, mida tuleb arvesse võtta viisarežiimi lihtsustamise üle peetavate läbirääkimiste alustamisel kolmandate riikidega.

Läbirääkimised Bosnia ja Hertsegoviinaga lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise üle algasid 20. detsembril 2006 Brüsselis pärast seda, kui komisjon oli 13. novembril 2006 saanud nõukogult sellekohased volitused. Samaaegselt jätkati läbirääkimisi tagasivõtulepingu üle. Kaks täiendavat läbirääkimistevooru toimusid Brüsselis 30. jaanuaril ja 10. aprillil 2007 ning nendega samaaegselt toimusid ka läbirääkimised EÜ ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise tagasivõtulepingu üle. Lisaks valmistati ametlikke läbirääkimisi mõnikord ette ekspertide mitteametlikel kohtumistel.

Viisalihtsustuslepingu ja tagasivõtulepingu lõplik tekst parafeeriti tehnilisel tasandil viimasel ametlikul läbirääkimistevoorul 10. aprillil 2007. Poliitilisel tasandil toimus parafeerimistseremoonia Zagrebis 13. aprillil 2007.

Euroopa Komisjon on pidanud läbirääkimisi viisalihtsustuslepingu üle juba kahe kolmanda riigiga (Vene Föderatsioon ja Ukraina). Varasemate läbirääkimiste käigus saadud kogemustest on olnud kasu Bosnia ja Hertsegoviinaga läbirääkimiste pidamiseks.

Liikmesriike teavitati ja nendega peeti nõu korrapäraselt asjakohastes nõukogu töörühmades ja komiteedes läbirääkimiste kõikidel etappidel.

Ühenduse poolt on lepingu õiguslik alus Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 62 lõike 2 punkt b koostoimes artikliga 300.

Lisatud ettepanekud moodustavad õigusliku vahendi lepingule allakirjutamiseks ja selle sõlmimiseks. Nõukogu otsustab kvalifitseeritud häälteenamusega. Vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 300 lõikele 3 tuleb lepingu sõlmimisel pidada ametlikult nõu Euroopa Parlamendiga.

Lepingu sõlmimist käsitlevas ettepanekus on kehtestatud sisekord, mis on vajalik lepingu konkreetseks rakendamiseks. Selles on muu hulgas sätestatud, et lepingu artikliga 12 moodustatud ühiskomitees esindab ühendust Euroopa Komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid.

Artikli 12 lõike 4 kohaselt võib ühiskomitee võtta vastu oma töökorra. Ühenduse seisukoha selles küsimuses esitab komisjon pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega.

Bosnia ja Hertsegoviina on vabastanud Euroopa kodanikud¹ viisakohustusest. Sellega seoses on viisalihtsustuslepingu artikli 1 lõikes 2 sätestatud, et kui Bosnia ja Hertsegoviina taaskehtestab viisakohustuse ELi kodanikele, kehtivad neile automaatselt ja vastastikuse põhimõtte kohaselt samad soodustused, mis nimetatud lepinguga antakse Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele.

2. LÄBIRÄÄKIMISTE TULEMUS

Komisjon on seisukohal, et nõukogu läbirääkimissuunistega seatud eesmärgid on saavutatud ja viisalihtsustuslepingu eelnõu on ühendusele vastuvõetav.

Lepingu eelnõu lõpliku sisu võib kokku võtta järgmiselt:

- Põhimõtteliselt tuleb kõikide viisataotlejate puhul viisa väljastamise või väljastamata jätmise otsus teha 10 kalendripäeva jooksul. Seda tähtaega võib pikendada kuni 30 kalendripäevani, kui juhtum vajab põhjalikumat uurimist; kiireloomuliste juhtude puhul võib tähtaega lühendada kolme tööpäevani või veelgi lühema ajani.
- Bosnia ja Hertsegoviina kodanike esitatavate taotluste menetlemise eest võetav viisatasu on 35 eurot. Seda tasu kohaldatakse kõikide Bosnia ja Hertsegoviina viisataotlejate suhtes ja see kehtib nii ühekordsete kui ka mitmekordsete viisade kohta. Lisaks on teatavatesse kategooriatesse kuuluvad isikud viisatasu maksmisest täielikult vabastatud: lähisugulased, valitsusasutuste tegevuses osalevad ametiisikud, kohtu liikmed ja prokuratuuris töötavad isikud, üliõpilased, puudega inimesed, ajakirjanikud, usukogukondade ja kodanikuühiskonna esindajad, kutsealade liikmed, rongipersonal, rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid osutavad autojuhid, pensionärid, alla 6aastased lapsed, humanitaarjuhtumitega seotud isikud, kultuuri- ja haridusvahetusprogrammides ning spordi- ja kultuuriüritustel osalevad isikud.

¹ Bosnia ja Hertsegoviina teatas oma kavatsusest vabastada ühepoolse otsusega Bulgaaria ja Rumeenia kodanikud viisakohustusest. Lepingule on lisatud ühenduse deklaratsioon, milles seotakse viisalihtsustuslepingu ratifitseerimine Bosnia ja Hertsegoviina sellise otsuse vastuvõtmisega, millega vabastatakse Bulgaaria ja Rumeenia kodanikud viisakohustusest.

- Reisi eesmärgi tõendamiseks nõutavaid dokumente on lihtsustatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvate isikute puhul: lähisugulased, ettevõtjad, ametlike delegatsioonide liikmed, üliõpilased, teadus-, kultuuri- ja spordiüritustel osalejad, ajakirjanikud, sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaikade külastajad, traditsiooniliste usukogukondade ja kodanikuühiskonna esindajad, kutsealade liikmed, rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid osutavad autojuhid, meditsiinilistel põhjustel riiki külastavad isikud ja turistid organiseeritud reisidel. Loetletud kategooriatesse kuulvatelt isikutelt võib reisi põhjuse tõendamiseks nõuda ainult käesolevas lepingus loetletud dokumente. Neilt ei nõuta muud liikmesriikide õigusaktides ettenähtud põhjendust, kutset või kinnitust.
- Samuti on ette nähtud mitmekordse viisa väljastamise lihtsustatud kriteeriumid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele:
 - a) kohtu liikmed ja prokuratuuris töötavad isikud, ametlike delegatsioonide alalised liikmed ning abikaasad ja lapsed, kes külastavad liikmesriikides seaduslikult elavaid Bosnia ja Hertsegoviina kodanikke: viisa kehtivusaeg on viis aastat (või vähem, juhul kui see on piiratud nende mandaadi või neile väljastatud elamisloa kehtivusajaga);
 - b) teadus-, kultuuri-, ametlikes vahetusprogrammides ja spordiüritustel osalejad, ajakirjanikud, ettevõtjad, usukogukondade ja kodanikuühiskonna esindajad, kutsealade liikmed, kutselised autojuhid ja rongipersonal, üliõpilased ja ravi saamise eesmärgil riiki külastavad isikud tingimusel, et nad on kahe eelneva aasta jooksul nõuetekohaselt kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat ja nende mitmekordse viisa taotlemise põhjendused kehtivad endiselt; neile väljastatakse viisad, mille kehtivusaeg on vähemalt kaks ja maksimaalselt viis aastat.
- Kehtiva diplomaatilise passiga Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud on lühiajalise külastuse korral viisanõudest vabastatud.
- Kehtiva teenistuspassiga Bosnia ja Hertsegoviina kodanike suhtes kohaldatakse jätkuvalt enne 1. jaanuari 2007 allkirjastatud kahepoolset lepingut viie aasta jooksul. Käesolevale lepingule lisatud deklaratsiooniga nähakse ette teenistuspasside süsteemi hindamine hiljemalt nelja aasta jooksul pärast lepingu kehtima hakkamist.
- Lepiti kokku protokollis, milles sätestatakse, et liikmesriigid, kes veel ei kohalda Schengeni *acquis*'d täielikult, võivad ühepoolset tunnustada Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele oma riigist läbisõiduks väljastatud Schengeni viisat ja elamisluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta otsusele nr 895/2006/EÜ². Lisatud on viide otsuse 895/2006/EÜ tulevasele muutmisele, mis hõlmab Bulgaariat ja Rumeeniat.
- Lepingule on lisatud Euroopa Ühenduse deklaratsioon, milles käsitletakse viisataotlejate juurdepääsu teabele lühiajaliste viisade väljastamise kohta ning selle teabe andmise korra ühtlustamist.

² ELT L 167, 20.6.2006, lk 1.

- Bosnia ja Hertsegoviina konkreetsele taotlusele vastu tulles on lepingule lisatud Euroopa Ühenduse deklaratsioon, milles käsitletakse lihtsustusi perekonnaliikmete (ei ole hõlmatud lepingu õiguslikult siduvate sätetega) ja heausksete taotlejate puhul.

Käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste suhtes kohaldatakse Schengeni tavaeeskirju või riigisiseseid õigusakte. Selliste küsimuste alla kuuluvad näiteks viisa andmisest keeldumine, reisdokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine, võimalus kutsuda üksikjuhtudel kahtluse korral taotlejaid isiklikule vestlusele ja ka juba kehtiv paindlik kord heausksete reisijate suhtes.

Taani, Ühendkuningriigi ja Iirimaa eriolukorda on kajastatud preambulis ja kahes lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis. Lepingule lisatud ühisdeklaratsioonis on kajastatud ka Norra ja Islandi tihedat seost Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

Kuna viisalihtsustusleping ja tagasivõtuleping on omavahel seotud, tuleks mõlemale lepingule alla kirjutada, need sõlmida ja jõustada korraga.

3. KOKKUVÕTE

Eespool nimetatut silmas pidades soovitab komisjon nõukogul:

- võtta vastu otsus lepingu allakirjutamise kohta ühenduse nimel ja volitada nõukogu eesistujat määrama isiku(d), kes on nõuetekohaselt volitatud ühenduse nimel lepingule alla kirjutama;
- kiita pärast Euroopa Parlamendiga nõupidamist heaks lisatud Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise leping.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelisele lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingule allakirjutamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti b alapunkte i ja ii koostöötajate artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut³

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu volitas oma 13. novembri 2006. aasta otsusega komisjoni pidama läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu üle.
- (2) Läbirääkimisi lepingu üle alustati 20. detsembril 2006 ja need lõpetati 10. aprillil 2007.
- (3) Pidades silmas lepingu võimalikku sõlmimist hilisemal kuupäeval, kirjutatakse tehnilisel tasandil 10. aprillil 2007 Brüsselis ja poliitilisel tasandil 13. aprillil 2007 Zagrebis parafeeritud lepingule alla ...
- (4) Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga ja Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimist käsitleva protokolliga kohaselt ei osale Ühendkuningriik ega Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu ei ole see nende suhtes siduv ega kohaldatav.
- (5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu ei ole see tema suhtes siduv ega kohaldatav,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Ainus artikkel

Pidades silmas lepingu võimalikku sõlmimist hilisemal kuupäeval, on nõukogu eesistujal õigus määrata isik(ud), kes on volitatud Euroopa Ühenduse nimel alla kirjutama Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelisele lühiajaliste viisade väljastamise

³ ELT C, lk .

lihtsustamise lepingule ning sellega seotud dokumentidele, mille hulka kuuluvad lepingu tekst, protokoll ja deklaratsioonid.

Brüssel, 2007

*Nõukogu nimel
eesistuja*

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu sõlmimise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 lõike 2 punkti b alapunkte i ja ii koostoides artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimese lausega ning artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁴

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust⁵

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

- (1) Komisjon on Euroopa Ühenduse nimel pidanud läbirääkimisi Bosnia ja Hertsegoviinaga lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu üle.
- (2) Pidades silmas lepingu võimalikku sõlmimist hilisemal kuupäeval, kirjutati kõnealusele lepingule Euroopa Ühenduse nimel alla 2007 kooskõlas nõukogu [...] otsusega .../.../EÜ.
- (3) Leping tuleks heaks kiita.
- (4) Lepinguga luuakse lepingu haldamise ühiskomitee, kes võib võtta vastu oma töökorra. Sellisel juhul on asjakohane näha ette lihtsustatud kord ühenduse seisukoha esitamiseks.
- (5) Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga ja Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimist käsitleva protokolliga kohaselt ei osale Ühendkuningriik ega Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu ei ole see nende suhtes siduv ega kohaldatav.
- (6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu ei ole see tema suhtes siduv ega kohaldatav,

⁴ ELT C....

⁵ ELT C....

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Ühenduse nimel kiidetakse heaks Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheline lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise leping.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistuja esitab kõnealuse lepingu artikli 14 lõikega 1⁶ ettenähtud teate.

Artikkel 3

Lepingu artikliga 12 moodustatud ekspertide ühiskomitees esindab ühendust komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid.

Artikkel 4

Komisjon esitab ekspertide ühiskomitees ühenduse seisukoha lepingu artikli 12 lõike 4 kohase töökorra vastuvõtmise kohta pärast nõupidamist nõukogu määratud erikomiteega.

Artikkel 5

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 2007

*Nõukogu nimel
eesistuja*

⁶ Nõukogu peasekretariaat avaldab lepingu jõustumise kuupäeva *Euroopa Liidu Teatajas*.

Lisa

Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina

vaheline

viisade väljastamise lihtsustamise

LEPING

EUROOPA ÜHENDUS, edaspidi „ühendus”,

ning

BOSNIA JA HERTSEGOVIINA,

edaspidi „lepinguosalised”,

soovides esimese konkreetse meetmena viisavaba reisimise suunas soodustada Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele viisade väljastamise lihtsustamise teel inimestevahelist suhtlemist kui majandus-, humanitaar-, kultuuri-, teadus- ja muude suhete tähtsat eeltingimust;

pidades silmas, et alates 21. juulist 2005 on kõik ELi kodanikud vabastatud viisanõudest, kui nad reisivad Bosnia ja Hertsegoviinasse kuni 90 päevaks või kui nad läbivad Bosnia ja Hertsegoviina territooriumi transiitreisijana;

tõdedes, et kui Bosnia ja Hertsegoviina taastab viisanõude ELi kodanikele, kehtivad automaatselt ja vastastikuse põhimõtte kohaselt ELi kodanikele samad soodustused, mis antakse käesoleva lepinguga Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele;

tõdedes, et lihtsustatud viisarežiim ei tohiks kaasa tuua ebaseaduslikku rännet, ning pöörates erilist tähelepanu julgeolekule ja tagasivõtmisele;

*võttes arvesse Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevat protokollit ning Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Schengeni *acquis* Euroopa Liitu integreerimist käsitlevat protokollit ning kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes;*

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevat protokollit ning kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Taani Kuningriigi suhtes,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1. Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva lepingu eesmärk on lihtsustada viisade väljastamist Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele, kelle kavatsetav viibimise aeg ei ole pikem kui 90 päeva 180 päeva jooksul.
2. Kui Bosnia ja Hertsegoviina taastab viisanõude ELi kodanikele või ELi kodanike teatavatele kategooriatele, kehtivad automaatselt ja vastastikuse põhimõtte kohaselt asjaomastele ELi kodanikele samad soodustused, mis antakse käesoleva lepinguga Bosnia ja Hertsegoviina kodanikele.

Artikkel 2. Üldsäte

1. Käesolevas lepingus sätestatud viisade väljastamise lihtsustatud korda kohaldatakse nende Bosnia ja Hertsegoviina kodanike suhtes, kes ei ole ühenduse või liikmesriikide õigusnormide, käesoleva lepingu või teiste rahvusvaheliste lepingute alusel viisanõudest vabastatud.
2. Bosnia ja Hertsegoviina, liikmesriikide või ühenduse õigusakte kohaldatakse selliste käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste suhtes nagu viisa andmisest keeldumine, reisidokumentide tunnustamine, toimetulekuks piisavate vahendite olemasolu tõendamine ning sissesõidukeeld ja väljasaatmismeetmed.

Artikkel 3. Mõisted

Käesolevas lepingus on kasutatud järgmisi mõisteid:

- a) „liikmesriik” – Euroopa Liidu liikmesriik, välja arvatud Taani Kuningriik, Iiri Vabariik ning Ühendkuningriik;
- b) „Euroopa Liidu kodanik” – punktis a määratletud liikmesriigi kodanik;
- c) „Bosnia ja Hertsegoviina kodanik” – isik, kellel on Bosnia ja Hertsegoviina kodakondsus;
- d) „viisa” – liikmesriigi väljastatud luba või liikmesriigi otsus, mida nõutakse selleks, et:
 - siseneda kõnealusesse liikmesriiki või mitmesse liikmesriiki kavatsusega viibida seal kokku mitte rohkem kui 90 päeva,
 - siseneda kõnealusesse liikmesriiki või mitmesse liikmesriiki transiitreisi eesmärgil;

- e) „seaduslikult elav isik” – Bosnia ja Hertsegoviina kodanik, kellel on ühenduse või konkreetse riigi õigusaktide kohaselt luba või õigus viibida liikmesriigi territooriumil kauem kui 90 päeva.

Artikkel 4. Reisi eesmärgi tõendavad dokumendid

1. Järgmistesse kategooriatesse kuuluvate Bosnia ja Hertsegoviina kodanike puhul piisab, kui nad esitavad teise lepinguosalise territooriumile reisimise eesmärgi tõendamiseks järgmised dokumendid:
 - a) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel, vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil:
 - Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutuse kiri, millega kinnitatakse, et taotleja reisib tema delegatsiooni koosseisus asjaomastesse liikmesriikidesse, et osaleda eespool nimetatud üritustel, ning millele on lisatud ametliku kutse koopia;
 - b) ettevõtjad ja ettevõtlusorganisatsioonide esindajad:
 - vastuvõtva juriidilise isiku, äriühingu, organisatsiooni, juriidilise isiku või äriühingu filiaali, liikmesriigi riigi- või kohaliku omavalitsuse asutuse või mõne liikmesriigi territooriumil peetava kaubandus- ja tööstusnäituse, konverentsi või sümposiooni korralduskomitee kirjalik kutse, mille on kinnitanud Bosnia ja Hertsegoviina Väliskaubanduskoda;
 - c) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kelle reisi eesmärk on koolitus, seminarid ja konverentsid, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames:
 - vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, kinnitus, et isik esindab kodanikuühiskonna organisatsiooni, ja riigi õigusaktide kohaselt vastavast registrist väljastatud riigi ametiasutuse tõend asjaomase organisatsiooni asutamise kohta;
 - d) autojuhid, kes osutavad Bosnia ja Hertsegoviinas registreeritud sõidukitega rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veeteenuseid liikmesriikidesse:
 - Bosnia ja Hertsegoviina Väliskaubanduskoja kirjalik taotlus, milles esitatakse reisi eesmärk, kestus ja sagedus;
 - e) liikmesriikide territooriumile suunduvate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal:
 - Bosnia ja Hertsegoviina pädeva raudtee-ettevõtja kirjalik taotlus, milles esitatakse reise eesmärk, kestus ja sagedus;
 - f) ajakirjanikud:

- kutseorganisatsiooni väljastatud tõend või muu dokument, millega tõendatakse, et asjaomane isik on kutseline ajakirjanik, ning tema tööandja väljastatud dokument, millega tõendatakse, et reisi eesmärk on ajakirjandusliku tööülesande täitmine;
- g) isikud, kes osalevad teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides:
 - korraldava organisatsiooni kirjalik kutse nendel üritustel osalemiseks;
- h) õpilased, üliõpilased, kraadiõppurid ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus, kaasa arvatud vahetusprogrammide ning teiste kooliga seotud ürituste raames:
 - vastuvõtva ülikooli, akadeemia, instituudi, kolledži või kooli väljastatud tõend koolitusasutusse vastuvõtmise kohta või nende asutuste kirjalik kutse või (üli)õpilaspilet või tõend koolituse kohta, milles osaletakse;
- i) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud:
 - kirjalik kutse vastuvõtvalt organisatsioonilt: liikmesriigi pädev ametiasutus, üleriigiline alaliit või olümpiakomitee;
- j) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad:
 - nende linnade linnavalitsuse juhi kirjalik kutse;
- k) lähisugulased nagu abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad ja lapselapsed, kes külastavad mõne liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Bosnia ja Hertsegoviina kodanikke:
 - vastuvõtva isiku kirjalik kutse;
- l) isikud, kes külastavad riiki meditsiinilistel põhjustel, ja isikud, kes peavad neid saatma:
 - meditsiiniautuse ametlik dokument, millega tõendatakse nii arstiabi vajadust vastavas meditsiiniautuses kui ka saatva isiku vajadust, ning tõend, et piisavad rahalised vahendid ravi eest tasumiseks on olemas;
- m) isikud, kes osalevad matusetseremoonial:
 - surma fakti tõendav ametlik dokument ning taotleja ja maetava omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav kinnitus;
- n) Bosnia ja Hertsegoviina traditsiooniliste usukogukondade esindajad, kes külastavad liikmesriikide territooriumil elavat bosnia ja hertsegoviina kogukonda:
 - Bosnia ja Hertsegoviinas asuva usukogukonna juhi kirjalik taotlus, milles esitatakse reise eesmärk, kestus ja sagedus;

- o) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil:
 - vastuvõtva organisatsiooni kirjalik kutse, millega tõendatakse, et asjaomane isik osaleb kõnealusel üritusel;
 - p) isikud, kes külastavad sõjaväelaste ja tsiviilisikute matmispaiku:
 - haa olemasolu ja säilimist ning taotleja ja maetu omavahelist perekondlikku või muud seost tõendav ametlik dokument;
 - q) turistid:
 - kohaliku konsulaarkoostöö raames liikmesriikide poolt akrediteeritud reisibüroo või reisikorraldaja tõend või maksekviitung, millega kinnitatakse organiseeritud reisist osavõttu.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud kirjalikus taotluses või kutses esitatakse järgmised andmed:
- a) kutsutav isik – ees- ja perekonnanimi, sünnikuupäev, sugu, kodakondsus, isikut tõendava dokumendi number, reisi aeg ja eesmärk, riiki sisenemiste arv ning vajadusel kutsutava isikuga koos reisiva abikaasa nimi ja laste nimed;
 - b) kutsuv isik – ees- ja perekonnanimi ning aadress; või
 - c) kutsuv juriidiline isik, äriühing või organisatsioon – täielik nimi ja aadress ning
 - kui kutse on väljastanud organisatsioon, siis sellele allakirjutanud isiku nimi ja ametikoht;
 - kui kutsuja on liikmesriigis asutatud juriidiline isik, äriühing või juriidilise isiku või äriühingu filiaal, siis asjaomase liikmesriigi õigusaktidega ettenähtud registrinumber.
3. Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud kategooriatesse kuuluvatele isikutele väljastatakse kõikide kategooriate viisid lihtsustatud korras, ilma et selleks oleks vaja esitada muud liikmesriikide õigusaktidega ettenähtud põhjendust, kutset või kinnitust reisi eesmärgi kohta.

Artikkel 5. Mitmekordsete viisade väljastamine

1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad kuni viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisasid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele:
- a) ametiülesandeid täitvad Bosnia ja Hertsegoviina kohtu liikmed ja prokuratuuris töötavad isikud, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud. Viisa kehtivusaeg on piiratud nende ametiajaga juhul, kui see on lühem kui viis aastat;

- b) ametlike delegatsioonide alalised liikmed, kes osalevad korrapäraselt Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;
 - c) lähisugulased – abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), kes külastavad liikmesriigi territooriumil seaduslikult elavaid Bosnia ja Hertsegoviina kodanikke. Viisa kehtivusaeg on piiratud neile antud elamisloa kehtivusajaga.
2. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad kuni üheaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid järgmistesse kategooriatesse kuuluvatele isikutele, tingimusel et neile on eelneva aasta jooksul väljastatud vähemalt üks viisa, et nad on seda kasutanud vastavalt külastatava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele ning et on olemas alus mitmekordse viisa taotlemiseks:
- a) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad korrapäraselt Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;
 - b) ettevõtjad ja ettevõtlusorganisatsioonide esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;
 - c) autojuhid, kes osutavad Bosnia ja Hertsegoviinas registreeritud sõidukitega rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veeteenuseid liikmesriikidesse;
 - d) liikmesriikide territooriumile suunduvate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal;
 - e) ajakirjanikud;
 - f) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;
 - g) õpilased ja kraadiõppurid, kes õppimise või koolituse eesmärgil, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames, korrapäraselt reisivad;
 - h) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;
 - i) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;
 - j) isikud, kes peavad meditsiinilistel põhjustel külastama riiki korrapäraselt, ja isikud, kes peavad neid saatma;
 - k) mõne liikmesriigi territooriumil elavat bosnia ja hertsegoviina kogukonda külastavad Bosnia ja Hertsegoviina traditsiooniliste usukogukondade esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse;

- l) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse, et osaleda koolitusel, seminaridel või konverentsidel, kaasa arvatud vahetusprogrammide raames;
 - m) rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel osalevad kutsealade liikmed, kes reisivad korrapäraselt liikmesriikidesse.
3. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused väljastavad vähemalt kaheaastase ja maksimaalselt viieaastase kehtivusajaga mitmekordseid viisaid käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud isikutele, tingimusel et nad on eelneva kahe aasta jooksul kasutanud üheaastase kehtivusajaga mitmekordset viisat vastavalt külalastava riigi riiki sisenemist ja riigis viibimist reguleerivatele õigusaktidele ning et mitmekordse viisa taotlemise alus on endiselt kehtiv.
 4. Käesoleva artikli lõigetes 1 kuni 3 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriikide territooriumil 180 päeva jooksul kokku maksimaalselt 90 päeva.

Artikkel 6. Viisataotluse menetlemise tasu

1. Bosnia ja Hertsegoviina kodaniku viisataotluse menetlemise eest võetav tasu on 35 eurot.

Nimetatud summa võib läbi vaadata artikli 14 lõikes 4 sätestatud korra kohaselt.

Kui Bosnia ja Hertsegoviina taastab viisanõude ELi kodanikele, ei võta ta suuremat viisatasu kui 35 eurot või summa, mis lepitakse kokku tasu suuruse läbivaatamise käigus vastavalt artikli 14 lõikes 4 sätestatud korrale.

2. Viisataotluse menetlemise tasu maksmisest on vabastatud järgmistesse kategooriatesse kuuluvad isikud:
 - a) lähisugulased – liikmesriigi territooriumil seaduslikult elava Bosnia ja Hertsegoviina kodaniku abikaasa, lapsed (sealhulgas lapsendatud lapsed), vanemad (sealhulgas hooldajad), vanavanemad ja lapselapsed;
 - b) ametlike delegatsioonide liikmed, kes osalevad Bosnia ja Hertsegoviinale esitatud ametliku kutse alusel kohtumistel, nõupidamistel, läbirääkimistel ja vahetusprogrammides või üritustel, mida korraldavad valitsustevahelised organisatsioonid mõne liikmesriigi territooriumil;
 - c) Bosnia ja Hertsegoviina kohtu liikmed ja prokuratuuris töötavad isikud, kui nad ei ole käesoleva lepinguga viisanõudest vabastatud;
 - d) õpilased, üliõpilased, kraadiõppurid ja neid saatvad õpetajad, kelle reisi eesmärk on õppimine või koolitus;
 - e) alla 6aastased lapsed;
 - f) puudega isikud ja vajadusel neid saatvad isikud;

- g) isikud, kes on esitanud dokumendid, mis tõendavad kas vajadust reisida humanitaarsetel põhjustel, kaasa arvatud selleks, et saada kiiresti arstiabi, ning sellist isikut saatev isik, või osaleda lähisugulase matusel või külastada raskelt haiget lähisugulast;
- h) rahvusvahelistest spordiüritustest osavõtjad ja neid saatvad ametiülesandeid täitvad isikud;
- i) teadus-, kultuuri- või kunstiüritustel, sealhulgas ülikoolide ja muudes vahetusprogrammides osalevad isikud;
- j) sõpruslinnade ametlikest vahetusprogrammidest osavõtjad;
- k) ajakirjanikud;
- l) Bosnia ja Hertsegoviina traditsiooniliste usukogukondade esindajad, kes külastavad liikmesriikide territooriumil elavat bosnia ja hertsegoviina kogukonda;
- m) kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad, kes osalevad kohtumisel, seminaril, vahetusprogrammis või koolitusel;
- n) autojuhid, kes osutavad Bosnia ja Hertsegoviinas registreeritud sõidukitega rahvusvahelisi kauba- ja reisijate veoteenuseid liikmesriikidesse;
- o) liikmesriikide territooriumile suunduvate rahvusvaheliste rongide vagunite, külmutusvagunite ja vedurite personal;
- p) pensionärid;
- q) kutsealade liikmed, kes osalevad rahvusvahelisel näitusel, konverentsil, sümposiumil, seminaril või muul samalaadsel üritusel, mida peetakse mõne liikmesriigi territooriumil.

Artikkel 7. Viisataotluse menetlemise kestus

1. Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused otsustavad viisa väljastamise 10 kalendripäeva jooksul alates taotluse ja viisa väljastamiseks nõutavate dokumentide kättesaamise kuupäevast.
2. Viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega võib üksikjuhtudel pikendada kuni 30 kalendripäevani, eelkõige juhul, kui viisataotlust on vaja täiendavalt kontrollida.
3. Kiireloomuliste juhtude puhul võib viisataotluse kohta otsuse vastuvõtmise tähtaega lühendada 3 tööpäevani või veelgi lühema ajani.

Artikkel 8. Rügist lahkumine dokumentide kaotamise või nende varastamise korral

Euroopa Liidu ning Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud, kes on oma isikut tõendavad dokumendid kaotanud või kellelt need on varastatud Bosnia ja Hertsegoviinas või

liikmesriigis viibides, võivad asjaomase riigi territooriumilt lahkuda ilma viisa või muu loata liikmesriikide või Bosnia ja Hertsegoviina diplomaatiliste või konsulaaresinduste väljastatud kehtivate isikuttõendavate dokumentide alusel, mis võimaldavad neil piiri ületada.

Artikkel 9. Viisa kehtivuse pikendamine erakorralistel asjaoludel

Kui Bosnia ja Hertsegoviina kodanikel ei ole võimalik vääramatu jõu tõttu liikmesriigi territooriumilt lahkuda viisale märgitud ajaks, pikendatakse nende viisa tähtaega tasuta vastavalt vastuvõtva riigi õigusaktidele ajaks, mida on vaja nende tagasipöördumiseks elukohariiki.

Artikkel 10. Diplomaatilised passid

1. Bosnia ja Hertsegoviina kodanikud, kellel on kehtiv diplomaatiline pass, võivad liikmesriiki siseneda, sealt lahkuda või liikmesriikidest läbi sõita ilma viisata.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud isikud võivad viibida liikmesriigi territooriumil 180 päeva jooksul maksimaalselt 90 päeva.

Artikkel 11. Viisa territoriaalne kehtivus

Bosnia ja Hertsegoviina kodanikel on õigus reisida liikmesriikide territooriumil Euroopa Liidu kodanikega samadel tingimustel, kui liikmesriikide riikliku julgeoleku alastest ega ELi piiratud territoriaalse kehtivusega viisaid käsitlevatest eeskirjadest ei tulene teisiti.

Artikkel 12. Lepingu haldamise ühiskomitee

1. Lepinguosalised moodustavad ekspertide ühiskomitee (edaspidi „komitee”), mis koosneb Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina esindajatest. Ühendust esindab Euroopa Ühenduste Komisjon, keda abistavad liikmesriikide eksperdid.
2. Komiteel on eelkõige järgmised ülesanded:
 - a) teostada järelevalvet käesoleva lepingu rakendamise üle;
 - b) esitada ettepanekuid käesoleva lepingu muutmiseks või täiendamiseks;
 - c) lahendada käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamise üle tekkivaid vaidluseid.
3. Komitee koguneb vastavalt vajadusele ühe lepinguosalise taotlusel, kuid vähemalt üks kord aastas.
4. Komitee kehtestab oma töökorra.

Artikkel 13. Käesoleva lepingu seos liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vaheliste kahepoolsete lepingutega

1. Käesolev leping on jõustumisest alates ülimuslik üksikute liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute või kokkulepete suhtes juhul, kui need hõlmavad käesolevas lepingus käsitletud küsimusi.
2. Üksikute liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vahel enne 1. jaanuari 2007 sõlmitud kahepoolseid lepinguid ja kokkuleppeid, millega vabastatakse teenistuspasside omanikud viisanõudest, kohaldatakse pärast käesoleva lepingu jõustumist veel viie aasta jooksul, ilma et see piiraks asjaomaste liikmesriikide või Bosnia ja Hertsegoviina õigust denonssseerida sellised kahepoolsed lepingud või peatada nende täitmine kõnealuse viieaastase ajavahemiku jooksul.

Artikkel 14. Lõppsätted

1. Lepinguosalised ratifitseerivad või kiidavad käesoleva lepingu heaks vastavalt oma riigis kehtivale menetlusele ning leping jõustub teise kuu esimesel päeval pärast kuupäeva, mil lepinguosalised on teineteisele teatanud, et eespool osutatud menetlused on lõpule viidud.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 jõustub käesolev leping alles Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise isikute tagasivõtmise lepingu jõustumise kuupäeval, kui see kuupäev on hilisem käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kuupäevast.
3. Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks, välja arvatud juhul, kui see lõpetatakse käesoleva artikli lõike 6 kohaselt.
4. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kirjalikul kokkuleppel. Muudatused jõustuvad siis, kui lepinguosalised on teineteisele teatanud, et vajalikud sisemenetlused on lõpule viidud.
5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu täitmise peatada täielikult või osaliselt avaliku korra, riigi julgeoleku või rahva tervise kaitse huvides. Peatamise otsusest teatatakse teisele lepinguosalisele hiljemalt 48 tundi enne selle jõustumist. Käesoleva lepingu kohaldamise peatanud lepinguosaline teatab viivitamata teisele lepinguosalisele sellest, kui käesoleva lepingu peatamise aluseks olnud põhjus on ära langenud.
6. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse 90 päeva pärast teatamise kuupäeva.

Koostatud XXX XXX kahes eksemplaris lepinguosaliste igas ametlikus keeles ja kõik need tekstid on võrdselt autentsed.

Euroopa Ühenduse nimel

Bosnia ja Hertsegoviina nimel

LISA

LEPINGU PROTOKOLL LIIKMESRIIKIDE KOHTA, KES EI KOHALDA TÄIELIKULT SCHENGENI ACQUIS'D

Liikmesriigid, kelle suhtes on Schengeni *acquis*' siduv, kuid kes ei väljasta veel Schengeni viisasid, sest ootavad nõukogu asjakohast otsust selle kohta, väljastavad ainult oma riigi territooriumil kehtivaid viisasid.

Need liikmesriigid võivad vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta otsusele 895/2006/EÜ ühepoolselt tunnustada oma riigist läbisõiduks Schengeni viisat ja elamisluba.

Kuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta otsust 895/2006/EÜ ei kohaldata Rumeenia ja Bulgaaria suhtes, teeb Euroopa Komisjon ettepaneku võtta vastu samalaadsed sätted ka nende riikide kohta, et võimaldada neil ühepoolselt tunnustada oma territooriumilt läbisõiduks Schengeni viisat, elamisluba või muid samalaadseid dokumente, mis on välja antud liikmesriikides, kes ei osale veel täielikult Schengeni alas.

ÜHISDEKLARATSIOON TAANI KOHTA

Lepinguosalised võtavad arvesse, et käesolevat lepingut ei kohaldata viisade väljastamise korra suhtes, mida kasutatakse Taani Kuningriigi diplomaatilistes ja konsulaaresindustes.

Seepärast on soovitav, et Taani ning Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused sõlmiksid viivitamatult kahepoolse lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingu Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lepingu tingimustega samalaadsetel tingimustel.

ÜHISDEKLARATSIOON ÜHENDKUNINGRIIGI JA IIRIMAA KOHTA

Lepinguosalised märgivad, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes.

Seepärast on soovitav, et Ühendkuningriigi, Iirimaa ning Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused sõlmiksid kahepoolsed viisade väljastamise lihtsustamise lepingud.

ÜHISDEKLARATSIOON ISLANDI JA NORRA KOHTA

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Ühenduse ning Norra ja Islandi vahelisi tihedaid suhteid, toetudes eelkõige 18. mai 1999. aasta lepingule, milles käsitletakse nende riikide ühinemist Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

Seepärast on soovitav, et Norra, Islandi ning Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused sõlmiksid viivitamatult kahepoolsed lühiajaliste viisade väljastamise lihtsustamise lepingud Euroopa Ühenduse ning Bosnia ja Hertsegoviina vahelise lepingu tingimustega samalaadsetel tingimustel.

ÜHISDEKLARATSIOON ŠVEITSI KONFÖDERATSIOONI JA LIECHTENSTEINI KOHTA (vajaduse korral)

Kui ELi, EÜ ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ning käesoleva lepingu protokollid Liechtensteini kohta on jõustunud enne läbirääkimiste lõppu Bosnia ja Hertsegoviinaga, tehakse samalaadne deklaratsioon ka Šveitsi ja Liechtensteini kohta.

EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON, MILLES KÄSITLETAKSE VIISATAOTLEJATE JUURDEPÄÄSU TEABELE LÜHIAJALISTE VIISADE VÄLJASTAMISE KOHTA NING SELLE TEABE ANDMISE KORRA ÜHTLUSTAMIST

Tõdedes, et viisataotlejatele on oluline läbipaistvus, meenutab Euroopa Ühendus, et 19. juulil 2006 võttis Euroopa Komisjon vastu seadusloome ettepaneku sõnastada uuesti viisaid käsitlevad ühised konsulaarjuhised diplomaatilistele ja konsulaaresindustele. Ettepanekus käsitletakse tingimusi, mis kehtivad viisataotlejate juurdepääsu kohta liikmesriikide diplomaatilistele ja konsulaaresindustele.

Teabe esitamiseks viisataotlejatele peab Euroopa Ühendus vajalikuks võtta järgmised asjakohased meetmed:

- koostada taotlejate jaoks põhiteave viisade taotlemise korra ja tingimuste ning nende kehtivuse kohta;
- Euroopa Ühendus koostab miinimumnõuete loetelu, et Bosnia ja Hertsegoviina taotlejatele oleks tagatud ühtne ja ühesugune põhiteave ning neilt nõutaks põhimõtteliselt samasuguste täiendavate dokumentide esitamist.

Eespool nimetatud teavet, kaasa arvatud kohaliku konsulaarkoostöö raames akrediteeritud reisibüroode ja reisikorraldajate loetelu, levitatakse laialdaselt (konsulaatide teadetetahvil, voldikutena, veebisaitidel jne).

Liikmesriikide diplomaatilised ja konsulaaresindused annavad iga juhtumi puhul eraldi teavet Schengeni *acquis*' raames olevate võimaluste kohta väljastada lühiajalisi viisaid lihtsustatud korras.

EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON, MILLES KÄSITLETAKSE TEENISTUSPASSI OMANIKE KOHTA KEHTIVA VIISANÕUDE LÄBIVAATAMIST

Arvestades, et teenistuspasse omanikud on vabastatud viisanõudest üksikute liikmesriikide ning Bosnia ja Hertsegoviina vahel enne 1. jaanuari 2007 sõlmitud kahepoolsete lepingute ja kokkulepetega, mida kohaldatakse pärast käesoleva lepingu jõustumist veel viie aasta jooksul, ilma et see piiraks asjaomaste liikmesriikide või Bosnia ja Hertsegoviina õigust denonsseerida sellised kahepoolsed lepingud või peatada nende täitmine kõnealuse viieaastase ajavahemiku jooksul, hindab Euroopa Ühendus teenistuspasse omanike olukorda hiljemalt nelja aasta jooksul pärast käesoleva lepingu kehtima hakkamist. Hindamise eesmärk on teha võimalikke asjakohaseid muudatusi käesolevasse lepingusse vastavalt artikli 14 lõikes 4 sätestatud korrale.

EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON BULGAARIA JA RUMEENIA KODANIKE VABASTAMISE KOHTA VIISAKOHUSTUSEST BOSNIA JA HERTSEGOVIINA POOLT

Euroopa Ühendus võtab arvesse Bosnia ja Hertsegoviina kavatsust vabastada Bulgaaria ja Rumeenia kodanikud ühepoolse otsuse alusel viisakohustusest.

Võttes arvesse, kui oluline on, et kolmandad riigid kohtleksid kõiki Euroopa kodanikke viisaküsimustes võrdselt, kinnitab Euroopa Ühendus, et ratifitseerib käesoleva viisalihtsustuslepingu pärast seda, kui Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutused on võtnud vastu ühepoolse otsuse Bulgaaria ja Rumeenia kodanike viisakohustusest vabastamise kohta.

EUROOPA ÜHENDUSE DEKLARATSIOON, MILLES KÄSITLETAKSE LIHTSUSTUSI PERELIHKMETE JA HEAUSKSETE TAOTLEJATE PUHUL

Euroopa Ühendus võtab arvesse Bosnia ja Hertsegoviina ettepanekut laiendada selliste perekonnaliikmete määratlust, kelle suhtes kohaldatakse lihtsustatud viisarežiimi, ning seda, kui oluliseks peab Bosnia ja Hertsegoviina sellesse kategooriasse kuuluvate isikute liikumise lihtsustamist.

Et lihtsustada liikmesriikides seaduslikult elavate Bosnia ja Hertsegoviina kodanikega perekonnasidemeid omavate laiendatud hulga isikute (eelkõige õed ja vennad ning nende lapsed) liikumist, kutsub Euroopa Ühendus liikmesriikide konsulaaresindusi üles kasutama kõiki ühenduse õigustikus ettenähtud võimalusi sellesse kategooriasse kuuluvatele isikutele viisade väljastamise lihtsustamiseks, sealhulgas eelkõige lihtsustama taotlejatel nõutavate tõendavate dokumentide nõudeid, vabastama taotlejaid menetlemise tasust ja vajadusel väljastama neile mitmekordsed viisad.

Lisaks kutsub Euroopa Ühendus liikmesriikide konsulaaresindusi üles kasutama kõiki võimalusi, et lihtsustada viisade väljastamist heausksetele taotlejatele.
